

Sveits og Lydsland gjort et meget stort Skridt fremad, idet de have indført borgerlig Vielse som den eneste retsstiftende, Sveits i 1874 og Lydsland i 1875. Uagtet Sveits er kommen lidt før Lydsland, have dog nok Bestemmelserne i den tydske Lov været Forbilledet for, hvad Sveits har indført tidligere. Særig har gjort et meget lille Skridt frem i 1880, da der udkom en Lov, hvorefter borgerligt Egtelab kan finde Sted for dem, der ikke ere døbte og ikke have nydt Nadveren. I Norge er Spørgsmaalet stærkt i Bevægelse; der har flere Gange for Storthinget været fremsat Lovforslag, som ikke have været langt fra at blive til Love, og der har været nedsat en Kommission om de afvigende Trossamfunds Stilling, som har afgivet sin Betænkning den 2den September 1880. Naar jeg har fremsat dette Overblik over Forholdene i det øvrige Europa, har det dels været af den Grund, at jeg har ønsket at vise, at vi ere langt tilbage for flere af de mest civiliserede Stater, og dels har jeg tænkt mig, at det mulig kunde lette Udvalgets Arbejde at være blevet opmærksomt paa enkelte Aarstal, i hvilke Love om denne Sag ere komne frem i andre Lande. Jeg har endnu kun at tilføie et Par Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag. Det forekommer mig, at dets Titel siger noget Mere, end der egentlig findes i dets Indhold; thi en Lov om Egtelabs Stiftelse burde vel egentlig ogsaa indeholde Andet end ligefrem Fremgangsmaaden ved Stiftelsen; men dette skal jeg ikke fordybe mig i. Det er kun et Stykke almindelig borgerlig Lovgivning, som snart kan blive udvidet; jeg tør maasse gjøre den Sidebemærkning, at ogsaa i den Henseende er Danmark meget tilbage, at medens der snart ikke er nogen mere bekendt civiliseret Stat, som ikke har en ny borgerlig Lovbog, have vi ikke faaet nogen saadan siden Christian den Femtes Lov, som til næste Aar fylder 200 Aar. Der er omtalt i § 3 forskellige Betingelser, som tilbøielig ere hentede fra den gamle Forordning af 30te April 1824, visse Ting, som Øvrigheden skal paase, inden Egtelabet kan sluttes. Der er et Punkt, som forekommer mig nok saa vigtigt som det, der allerede findes, nemlig, at det skal paases, at de vordende Egtelaber ikke have nydt Fattigunderstøttelse, som ikke er tilbagebetalt. Det er et Spørgsmaal, der ogsaa vedkommer Egtelabernes Formuesforhold. Dette Spørgsmaal har jo tidligere været paa Tale her, og jeg tror, at man mere og mere indbrømmer, hvor vigtigt det er, at vordende Egtelaber ogsaa komme til at tænke paa, hvorledes de skulle indrette sig i formueretlig Henseende. Der gives imidlertid ingen Anledning dertil, medmindre det paalægges den Myndighed, der skal aflutte Egtelabet, at forvise sig om, at Egtelaberne have tænkt derpaa. Det forekommer mig, at det ganske simpelt kan ske paa lignende Maade som med Hensyn til de andre Punkter, der omhandles i den gamle Forordning, nemlig

at der skal fremlægges Bevis, en Erklæring eller noget Lignende for, at Egtelaberne ville have deres indbyrdes formueretlige Forhold ordnet paa den eller den Maade, enten paa den Maade, som er den sædvanlige ifølge Vedtagt eller Lov, eller paa anden Maade, i hvilket Tilfælde Egtelaberne skulle fremlægge Bevis for, at de have afluttet Egtelabet. Jeg skal vel vogte mig for at komme videre ind paa Enkeltheder, da det nærmest maa blive et Udvalgs Sag at bringe den frem til 2den Behandling. Kun maa jeg, da jeg ikke kan vide, hvilken Indflydelse jeg kan faa paa ærede Medlemmer i Udvalget, allerede her udtale, at der vistnok mangler en Bestemmelse i § 9, naar det vil paabydes at paase, at Egtelabet er stadfæstet af den borgerlige Øvrighed, inden vedkommende Præst lader kirkelig Vielse finde Sted, men der ikke sættes nogen Straffebestemmelse, naar vedkommende Præst ikke paaser det. Saadanne Bestemmelser om Straf af Bøder findes i den franske Straffelov og ligeledes i den tydske Lov. Jeg skal for mulig at lette Udvalgets Arbejde nævne, at i den franske Straffelov er det §§ 199 og 200 og i den tydske Lov § 67. Jeg ønsker, som sagt, hvad jeg haaber at være enig med Flertallet i denne Sal om, at et Lovforslag som dette maatte kunne blive til Virkelighed i en ikke altfor fjern Fremtid — lad os sige 1885, da er det lige 200 Aar siden, vi forlod det efter min Formening rigtige Standpunkt, at det er den borgerlige Vielse, der egentlig stifter Egtelabet. Men paa den anden Side gjør jeg mig ikke nogen Illusion, og jeg veed jo godt, uagtet den høitærede Minister ikke har havt Ordet, at han vil være en Modstander af Lovforslaget, og jeg vilde ikke engang ønske, at Loven udkom under den nuværende Minister, thi det vilde være Tegn paa, at den var bleven i den Grad forandret, at jeg ikke tror, at Folket vilde kunne være tjent dermed (Afbrydelse). Det ærede Medlem, der staar bag ved mig, mener, at den høitærede Minister kunde forandre sig; det skulde glæde mig, om jeg kunde faa en saa god Tanke om den høitærede Minister i den Henseende, men jeg tror ikke stærkt derpaa. Derimod tror jeg, at Sagen vilde være vel tjent med, om det skulde lykkes i denne Samling at faa en udførlig oplysende Udvalgsbetænkning om dette Lovforslag; da faar Besolkningen at se, hvad Folkethinget vil, og det kan ikke stades, at Folket saa kommer til at se, at der er en bestemt Modsetning mellem Folkethinget og Ministeriet, og at Folket faar at se, at det er Ministeriet, der er en Hindring for, at vi overhovedet komme fremad, og at det er hos Ministeriet, at Obstruktionen ligger.

Chr. Naavn: Jeg kunde gjerne fatte mig i Korthed, idet jeg kunde henholde mig til, hvad der er udtalt af den ærede Forslagsstiller og af det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds